

Protokoll

For

Nasjonal Tvisteløsningsnemnd for Selvstendig næringsdrivende fysioterapivirksomhet.

År 2016 den 17. juni ble nemnd satt.

Nemndsleder: Sorenskriver Stein Husby

Sak nr. 1/2016

Parter : Fysioterapeut A
Adresse

Fysioterapeut B
Adresse

Nemdsleder hadde sakens dokumenter til stede.

Det ble truffet slik

Nemndsavgjørelse:

I

Kort om saksforholdet

Ved ekspedisjon av 1. mars 2016 fra Norsk Fysioterapeutforbund fikk nemndsleder oversendt sak nr. 1/2016 med anmodning fra fysioterapeut A om nemndsbehandling i forbindelse med at B ifølge begjæringen har overtatt As fysioterapivirksomhet og tilhørende driftstilskudd gjeldende fra 1. november 2015.

Det er i begjæringen av 24. februar 2016 - skrevet på standardskjema for nemndsbehandling - anført at det kreves intet for inventar/utstyr, men at det fremsettes krav om kr 241 279, 96 for opparbeidet praksis.

I redegjørelse av 14. mars 2016 fra A heter det:

«Angående overdragelse av fysioterapivirksomhet med kommunal driftsavtale fra A til B

Som en del av prosessen ved overdragelse av driftsavtalen fikk vi besøk av kommunens representant Grete Danbolt i februar 2015. Hun gjorde det klart at det fortsatt skulle drives fysioterapipraksis der i Y. Hun mente også at utstyret vårt var nedbetalt og vi kunne ikke forvente å få noe betalt for dette. Hun gjorde klart at jeg ifølge ASA 4313 hadde krav på de vanlige 20 % av gjennomsnittlig inntekt de siste tre årene. Det regnes ut fra bruttoinntekt (driftstilskudd + refusjon fra Helfo + egenandeler fra pasienter). Det kom også frem at selv om jeg ønsket ville jeg ikke få fortsette med driftsavtalen utover fylte 70 år. Det viste seg at jeg likevel fikk fortsette ut oktober 2015 på grunn av sen saksbehandling.

Da det ble klart at B ble den som skulle overta driftsavtalen fikk jeg et kort møte med ham. Kort tid etter møte fikk jeg et brev fra ham om at han kom til å søke om å flytte

driftstilskuddet og ikke ønsket å overta lokalene i Y 23. Han var etablert i X Fysioterapi, som et par år tidligere flyttet til Q, like i nærheten av der vi holdt til. Han mente at han ville ha best faglig utvikling der hvor han var.

Jeg hadde i overkant av 80 pasientbehandlinger i uken fordelt på over 60 pasienter. På spørsmål om han ville ta ansvar for disse pasienten sa han at han hadde plass til 17 stykker. Senere viste det seg at han fikk plass til noe over 20. Det er jo forståelig når han allerede hadde en del pasienter og skulle ta over mine at det blir i det meste laget. Da blir det ventetid. Jeg var i kontakt med ham i slutten av januar 2016, da var det fortsatt noen som ikke hadde fått plass.

I slutten på januar 2016 gav jeg ham mitt krav om vederlag. Da jeg ifølge kravene i ASA 4313 innfrir de kravene som settes for å få 20 % av gjennomsnittlig bruttoinntekt de tre siste år før vedtak om tildeling av avtalehjemmel til ny praksisinnhaver. Lokalene var godkjent, selv om han valgte selv å forbli der hvor han var etablert. Jeg har også drevet med 100 % driftstilskudd i mer enn 3 år.

Noen dager senere mottok jeg et brev hvor B gav meg et tilbud på ca 9 ½ % av gjennomsnittlig bruttoinntekt de tre siste år. En uke senere fikk jeg et nytt brev hvor han trekker tilbudet. Han kommer ikke med noen begrunnelse, men sier noe om nye opplysninger, og legger ved kopi av et brev M O AS har sendt ut til tidligere kontakter av A Fysikalske og A kiropraktorklinikk.

Dette brevet redegjør for hva M O AS tilbyr og at jeg og Kiropraktor Ronny A har gått inn i M som har nylig etablert klinikk i O sentrum. Jeg driver privat under M på provisjonsbasis som akupunktør og fysioterapeut. Brevet inneholder en rabatt på 50 % av første oppfølgende behandling på M, og målgruppen er pasienter som synes ventetiden er for lang å komme til hos fysioterapeut med avtale og ønsker behandling i ventetiden, samt pasienter som ønsker og har behov for akupunktur. Pasienter som får behandling dekkes av arbeidsgiver eller har helseforsikringsavtale er også målgruppen til M. Selv om jeg har fylt 70 år og jeg har mistet driftstilskuddet er jeg fortsatt registrert med enkeltmannsforetaket A fysikalske institutt. Jeg kan ikke se ifølge ASA 4313 at det er et krav om å endre eller legge ned enkeltmannsforetaket ved overdragelse av avtalehjemmel.

Fysioterapeuter med driftsavtale har et veldig konkurransefortrinn fremfor de som driver uten avtale. I O kommune inklusive Åsane er det knapphet på fysioterapeuter med avtale og samtidig lange ventelister. Derfor kan jeg ikke se at Ms virksomhet i O sentrum vil være til noen ulempe for B som jobber på Q fysioterapi i Eidsvåg i Åsane.

Jeg kan ikke se at det etter ASA 4313 er noen faktorer som kan avkorte kravet om 20 % av gjennomsnittlig bruttoinntekt de siste tre årene. Jeg opprettholder derfor mitt krav og sender saken videre på oppfordring av B som ønsker at saken blir behandlet av den nasjonale tvisteløsningsnemnden for privat fysioterapi i kommunal helsetjeneste.»

I sitt tilsvare av 5. april s.å. har B anført:

«Ang: Tvistenemdsak 1/2016 (A)

Sist høst (2015) søkte jeg på 100 % driftsavtale for fysioterapi i O kommune. Etter intervjurunden ble jeg tildelt denne driftsavtalen gjeldende fra 1. november 2015. Jeg ble tilbudt denne driftsavtalen på bakgrunn av min erfaring og kompetanse som fysioterapeut.

I henhold til vanlig prosedyre, ble også denne driftsavtalen utlyst tilknyttet det instituttet fratredende fysioterapeut jobbet ved. Derfor avtalte jeg få dager etter at jeg ble tildelt avtalen et møte ved denne praksisen. Jeg fikk der en kort omvisning av A (avtroppende fysioterapeut). Han har drevet solopraksis i disse lokalene i mange år, de siste årene samlokalisert med kiropraktor (som også er hans sønn). Både utstyr og lokaler bærer preg av at det er gammelt og slitt. Det er heller ikke særlig god plass i lokalene, noe som gjør det umulig å drive fellestrening eller gruppetrening (noe som er en viktig del av dagens fysioterapivirksomhet og er etterspurt av kommunen). Lokalene befinner seg dessuten i kjelleren på sønnens private bolig.

Allerede dagen etter jeg besøkte instituttet informerer jeg A om at jeg kommer til å søke kommunen om flytting av driftsavtalen (noe han uttrykker forståelse for). Jeg sender så en søknad til kommunen ang flytting av avtalen med følgende begrunnelser:

- Gamle slitte lokaler og utstyr
- Lokalene uhensiktsmessig i forhold til felles-/gruppetrening
- Føles ubekvemt å drive institutt i sønnens kjeller, spesielt siden det allerede på dette tidspunkt er klart at sønnen selv skal flytte sin praksis innen kort tid
- Solopraksis er noe ASA 4313 sier man skal prøve å avskaffe

Jeg søker kommunen om flytting av driftsavtalen til en fellesskaps-praksis med nyoppussede lokaler og mye nytt utstyr beliggende bare noen hundre meter fra A fysikalske. Dette er også et institutt jeg allerede er etablert i. På bakgrunn av mine grunner for flytting og beliggenheten (samme geografiske område), får jeg raskt tilbakemelding fra kommunen at dette går i orden.

Etter at det blir klart at jeg flytter driftsavtalen til et annet institutt, får jeg telefon fra A der han uttrykker en viss bekymring for hva som skal skje med hans pasienter når han slutter. Jeg sier at jeg absolutt vil prøve å rydde plass i mine lister til så mange som mulig av hans pasienter, men at en del av de må belage seg på å vente noe. Da jeg ikke klarer å ta alle på en gang, ber jeg A lage en prioriteringsliste, slik at jeg kan vite hvem som bør komme raskt til og hvem som kan vente. Denne listen mottar jeg aldri. Jeg sender derfor en bunke visittkort til A som han kan dele ut til de han mener trenger videre oppfølging av meg.

Når det gjelder såkalt «goodwill»/vederlag, ser jeg at A henger seg opp i de 20 % som er omtalt i ASA 4313. Men det er vel slik at det her handler om inntil 20 %. Jeg ser for meg at for i det hele tatt komme i nærheten av denne prosentandelen, må ny avtaleinnehaver overta en praksis drevet i hensiktsmessige lokaler med hensiktsmessig utstyr samt overta både pasienter og venteliste.

Som tidligere nevnt så fikk jeg tildelt driftsavtalen på bakgrunn av min erfaring og kompetanse. Jeg går ut fra at jeg ikke skal betale tidligere avtaleinnehaver for det. Jeg vil her gjøre oppmerksom på at jeg strengt tatt ikke har overtatt noe etter A direkte. Jeg har aldri mottatt noe liste over pasienter som gikk til behandling eller noen liste av pasienter på venteliste. Jeg har heller ikke overtatt lokalene, da jeg ikke så det som hensiktsmessig for min drift.

Jeg må derfor være så ærlig å si at jeg opp i alt dette lurer litt på hva det egentlig er jeg skal betale for. Det er vel ikke noen mening i at jeg skal betale meg inn i en praksis som ikke lenger eksisterer.»

Etter dette har nemndsleder bedt om ytterligere avklaringer fra partene.

I brev av 14. april har A anført:

«Tilsvar angående tvistesak Nr 1/2016

Jeg vil gjerne svare på en del påstander i brevet fra B som jeg mener er uriktig fremstilt. For det første nevner han utstyr og lokaler. Det er riktig at det meste av utstyret er gammelt, derfor krever jeg ingenting for det, men det er fullt ut brukbart. Når det gjelder lokalene er de helt greie. De ligger på bakkeplan, bra adkomst for Taxi. Kan kjøre rullestol helt inn. Lokalene er på ca. 70 m². Der er venterom, handicaptoalett, treningsavdeling 4 behandlingsbenker. Lokalene kan ominnredes slik at det blir mer plass til trening. Kan nå ha grupper på 5. Huset var nytt i 1981 og lokalene har vært pusset opp et par ganger i perioden, og det ville vært en enkel sak å pusse dem opp igjen. Det er god oppvarming med varmekabler i alle gulv. Trelags isolerglass i alle vinduer. Det har aldri vært problem med leieforholdet med min mellomste sønn som eier av huset.

De siste 12 år har jeg hatt et tverrfaglig samarbeid med min yngste sønn som er kiropraktor. Praksisen ble av kommunen derfor ikke regnet som solopraksis. Vi har også vært flere fysioterapeuter tidligere. Det har alltid vært god pasienttilgang.

Sist høst da det ble klart at Lars Martin skulle overta driftsavtalen var han på en 5 minutters befaring. Noen dager etter fikk jeg et brev hvor han gjør det klart at han ønsket å søke om flytting av praksis fordi han mente å ha større utbytte av å være i en fellespraksis. Han ville heller være i de lokalene der han allerede var etablert sammen med to andre fysioterapeuter. Jeg har tidligere redegjort for den situasjonen. Jeg kom ikke med noen innvendinger, da jeg oppfattet det slik at driftstilskuddet følger fysioterapeuten. Jeg visste ingenting om at han hadde søkt om flytting. Jeg fikk ingen informasjon hverken av han eller kommunen. Jeg opprettholdt leieavtalen i Y 23 helt til jeg fikk vite at B ikke ville overta lokalene. Det medførte en del tap for meg fordi jeg måtte betale leie i oppsigelstiden. Men disse tingene har ingen relevans for saken da kommunen ikke har krevd noen annen lokalisering, det er B som selv har ønsket annen lokalisering.

På spørsmål på å ta over mine pasienter er det riktig at han bad om en prioritert liste. Han sa han kunne ta over 17 stk. Jeg prøvde å lage en liste, men fant det svært vanskelig å prioritere. Løsningen var at jeg fikk en del visittkort som jeg delte ut til pasienter. Det var aldri noen tvist om denne løsningen. Selv i senere tid har jeg henvist pasienter til å ta kontakt med ham.

Jeg ser også at vi er uenige i forståelsen av de 20 % som er omtalt i ASA 4313. Jeg forstår det slik at inntil 20 % betyr at krav ikke kan overskride 20 %. Det var ikke uvanlig at man krevde betydelig mer enn 20 % for den del år siden.

En annen sak som ikke har direkte relevans for saken, men som jeg ønsker å svare på er at det ikke forelå noen konkret plan om at min yngste sønn skulle flytte sin virksomhet på det tidspunkt B kom inn i bildet. Han så frem til å samarbeide med den som skulle overta etter meg.

For min del ble alt mye vanskeligere p.g.a. at B ikke ville overta praksisen som jeg hadde drevet. Jeg har nevnt det med pasientene som ikke automatisk fikk fortsette behandling. Mange måtte vente og noen måtte vente svært lenge. Når han nå etterlyser en venteliste forstår jeg ikke hva han mener. B sier ha ikke forstår hva han skal betale for. Ifølge ASA 4313

er det verdien av praksisen. Det er hverken utstyr eller lokaler, men den opparbeidede pasienttilgangen som det her vises til. Det er de som gir inntekt til praksisen.

Tilslutt vil jeg oppsummere at kravet mitt fortsatt er på kr 241 279,96 som er 20 % av gjennomsnittlig trygderefusjon, egenandel og driftstilskudd de siste tre år. Jeg kan ikke se noe ut fra ASA 4313 som gir grunn til å redusere kravet.»

I nytt innlegg datert 21. april 2016 har B anført:

«Angående tilsvar tvistenemndsak nr 1/2016 (A)

Når det gjelder lokalene til A fysikalske, så ser jeg at han betegner de som helt grei. Det er en beskrivelse jeg kan være enig i. Når det gjelder tilkomsten, så er den grei nok så lenge man kommer med taxi eller bil (men få parkeringsplasser). Hvis man kommer med buss eller til fots, må man forsere en ganske bratt og kronglete bakke opp til instituttet. Men jeg tenker at tilkomsten generelt sett er tilfredsstillende.

Når det gjelder størrelsen på lokalene, så har jeg hverken målt størrelsen eller sett tegninger. Men instituttet fremsto som trangt og lite. Der var 4 (gamle) behandlingsbenker inne i salen hvorav tre av de sto veldig tett med bare et forheng mellom. Den resterende gulvplassen inne i «treningsavdelingen» var begrenset. Jeg vil fortsatt hevde at det ville være vanskelig å drive gruppetrening eller lignende der inne. Hvor skal en i så tilfelle gjøre av de 4 behandlingsbenkene for å gi plass til dette. Det er lite effektivt å måtte flytte 4 benker ut på gårdsplassen for å gjennomføre en gruppetrening. Hvis A har drevet gruppetrening der inne, så må han gjerne fremskaffe papirer som viser dette.

Det at A de siste 12 år har hatt et tverrfaglig samarbeid med sin sønn (kiropraktor) er jo vel og bra, men det er noe som jeg uansett ikke ville fått nytte av siden det allerede var bestemt at sønnen skulle flytte sin praksis. Det at det tidligere har jobbet andre fysioterapeuter der (og nå en kiropraktor), forandrer ikke på det faktum at kommunen har sett på praksisen som en solopraksis. (Se vedlagte skriv fra Etat for helsetjenester i O kommune).

Jeg ser også at A hevder at han ikke ble informert om at jeg ville søke om flytting av driftsavtalen, noe som ikke er helt korrekt. Jeg sendte brev til A den 24.09,15 (vedlagt) hvor jeg informerte om at jeg kom til å søke om flytting av driftsavtalen. Jeg sendte nytt brev 15.10.15 (vedlagt) der jeg informerte om at søknaden var sendt og at kommunen muntlig hadde sagt at det sannsynligvis gikk gjennom fordi det var samme geografiske område og avvikling av solopraksis (noe ASA 4313 ønsker avvirket). A var dessuten innom vårt institutt 04.11.15 i forbindelse med overtagelse av en pasient. Der ble det også fortalt at flyttingen var i orden, og han kom ikke med noen kommentarer på det da. Han sa jo da også med selvsyn at jeg drev praksisen i andre lokaler, så at han ikke har fått med seg flyttingen stiller jeg meg uforstående til.

Når det gjelder overtagelsen av pasienter er det riktig som A sier at det ikke har vært noen tvist ang dette (bortsett fra at jeg ønsket en prioritert liste). Jeg kan riktignok ikke huske at jeg ga han noe spesielt antall som jeg kunne ta over med en gang, men jeg sa i alle fall at jeg ikke kunne klare alle med en gang. Jeg sa samtidig at jeg ville prioritere de pasientene som kom fra ham den nærmeste tiden, slik at ventetiden ikke skulle bli så lang (det er for tiden ingen av hans tidligere pasienter som står på min venteliste).

Når det gjelder pasienttilgang så går jeg ut fra at den var god også på A fysikalske som i resten av Åsane bydel (3-4 måneders ventetid). Hvor god den pasienttilgangen var er

vanskelig å si, siden svært mange av hans pasienter hadde gått hos ham i mange år og det forelå heller ingen venteliste. Når det gjelder det punktet så har jeg ikke nødvendigvis etterspurt en venteliste, men har registrert at det ikke eksisterte en.

A avslutter med at kompensasjon/goodwill skal dekke opparbeidet pasienttilgang. Her vil jeg igjen minne om at jeg ikke har mottatt noen pasientliste fra A, men har fått tilgang til en del av hans pasienter på annen måte (de har selv tatt kontakt etter henvisning fra A). Og det at han hadde fulle lister betyr ikke at han nødvendigvis hadde veldig god pasienttilgang, men snarere at pasientene ble værende over mange år.

Men i den grad jeg skal betale for å få tilgang til hans pasienter, så mener jeg at man må se bort fra dette etter det brevet han sendte til alle sine pasienter 13.01.2016 (vedlagt). Dette er et ganske alvorlig overtramp som jeg foreløpig har valgt å ikke videreføre til forbundets etiske komite. Men jeg mener likevel det annullerer alle fordeler jeg skulle ha av å få tilgang på hans pasienter.

Når det gjelder de tingene som Stein Husby etterlyser, sender jeg ved brevet fra A til sine pasienter samt brev fra kommunen (etat for helsetjenester).»

Det vedlagte brev av 24. september 2015 lyder:

«Jeg var innom ditt/deres institutt på onsdag og fikk en rask (og hyggelig) omvisning av deg. Dette fordi jeg etter utlysning og intervjuer har blitt tildelt avtalehjemmelen etter at du nå skal/må gi deg. Jeg ønsker å være åpen om hvordan jeg forestiller meg den videre prosessen. Jeg går ut fra at din sønn er like hyggelig som deg, så jeg er overbevist om at vi kunne hatt et meget godt samarbeid. Jeg tenker likevel at jeg mest sannsynlig kommer til å søke kommunen om flytting av min praksis til en fellesskapspraksis. Dette har selvfølgelig ikke noe å gjøre med din sønn som person (spesielt siden jeg ennå ikke har truffet ham), men jeg føler at en fellesskapspraksis er det beste for min videre utvikling som fysioterapeut.

Jeg forsto deg slik at din sønn også har andre tilbud, og at det sannsynligvis blir flytting på ham også etter hvert. Da tenker jeg at det kanskje er like greit at jeg er i en annen praksis fra starten av.

Jeg må presisere at jeg pga klagefrist ikke skriver noen evt kontrakt med kommunen for tidligst 13. oktober, så det skjer uansett ikke noe videre i prosessen før dette. Men jeg ønsker som sagt å være åpen om hva jeg tenker videre.

Selv om vi ikke kan gjøre noen konkret avtale før etter 13. oktober, er det sikkert greit om du gjør deg noen tanker ang godtgjørelse/goodwill i forbindelse med overtakelsen. Eventuelt også gå gjennom hva slags utstyr som tilhører deg (din praksis) og hva slags utstyr som tilhører din sønn. Gi meg gjerne en tilbakemelding på dette underveis, så er vi litt forberedt når vi kommer til midten av oktober.

Ta ellers gjerne kontakt om det er noe du lurer på.»

Brevet av 15. oktober s.å. som er omtalt i Bs sitt innlegg lyder:

«Nå er klagefristen på tildeling av avtalehjemmel gått ut, og det har ikke kommet noen klager. Det betyr at jeg skriver kontrakten med kommunen en av de nærmeste dagene om å overta avtalehjemmelen fra 01.11.15. Som nevnt via brev og telefonsamtale (8/10), vil jeg drive i det

instituttet jeg allerede er tilknyttet. Kommunen har ingen innvendinger mot dette, da dette ikke påvirker den geografiske fordelingen av fysioterapeuter.

Det som er viktig i tiden som kommer er å finne en god ordning for dine pasienter. Jeg har prøvd den siste måneden å «rydde plass» til så mange som mulig. Men jeg har fortsatt en del forpliktelser her som jeg fortsatt må følge opp, så jeg klarer nok ikke å ta inn alle (i alle fall ikke umiddelbart). Dette innebærer at jeg hadde satt pris på om du kunne laget en slags prioriteringsliste på dine pasienter, så jeg vet hvilke jeg bør ta inn med en gang og hvilke som kan vente litt. Du kan gjerne også informere de om at de står fritt til å velge et annet institutt (spesielt de som uansett må vente litt). Jeg kunne tenke meg å ha denne informasjonen i løpet av uke 44 (helst tidlig i uken), ellers så må jeg rekruttere fra vår egen venteliste for å fylle opp timene mine.

Du kan selv velge om du sender meg en liste med dine pasienter, eller om du bare vil gi de min kontaktinformasjon (legger ved noen visittkort). For de prioriterte pasientene kunne jeg gjerne tenke meg en liste (slik at det ikke bare blir førstemann til møllen).

Ta gjerne kontakt om det er noe du lurer på eller om du ønsker at vi treffes en dag.»

Hva angår spørsmål om «goodwill» kompensasjon, er det sagt følgende i Bs brev av 25. januar 2016 til A:

«Viser til brev som du leverte på praksisen (Q) forrige uke, som viser resultat for A fysikalske de siste 3 år (2012-2014). Du har også regnet ut et gjennomsnitt for disse 3 årene, og satt opp et beløp som viser 20 % av dette (kr 241 279,96).

Jeg har ingen grunn til å tvile på de tallene du har ført opp som resultat, og utregningene er også gjort helt riktig. Men jeg må her minne om at ASA 4313 sier at men kan kreve inntil 20 % av gjennomsnittlig driftsinntekter siste 3 år, den sier ikke at man automatisk har krav på 20 %.

Med tanke på flere faktorer, som blant annet noe gamle og slitte lokaler, kan ikke jeg betale den summen du har satt opp på ditt brev. Mitt tilbud vil ligge på kr 115 000.

Kom gjerne med en tilbakemelding når du har fått tenkt på mitt tilbud, om dette er noe du kan leve med eller ikke.»

I svarbrev fra B 4. februar s.å heter det:

«Viser til brev datert 25.01.16 som omhandler kompensasjon i forbindelse med overtaking av praksis. På grunn av ny informasjon i saken (se vedlegg), velger jeg å trekke det tilbudet jeg der gir (kr 115 000).

Med bakgrunn i den nye informasjonen ønsker jeg på det nåværende tidspunkt ikke å komme med noe tilbud. Kunne tenke meg at saken blir oversendt til den nemnden som har med dette å gjøre, så får de komme med et beløp (hvis det er sånn at du fortsatt ønsker kompensasjon).»

I avsluttende brev av 15. mars 2016 fra A til B heter det:

«Jeg har forstått ASA 4313 slik at jeg kan kreve inntil 20 % av gjennomsnittlig driftsavtale. Jeg kan ikke kreve mer noe jeg heller ikke har gjort. Jeg finner to forhold som kan avkorte beløpet. Det ene er dersom jeg har hatt kommunal driftsavtale i mindre enn tre år. Jeg har

drevet med full driftsstøtte siden det ble opprettet tidlig på 80 tallet. Det andre som kan spille inn er om kommunen krever annen lokalisering. Det har de ikke. Kommunens representant sa tydelig at drift skulle fortsette i samme lokaler etter at den nye fysioterapeuten overtok. At du ikke vil betale etter den sats og de regler som er satt finner jeg uforståelig. Jeg finner ingen grunn til å ikke opprettholde mitt krav på 20 % av gjennomsnittlig inntekt de tre siste år.»

Nemndsleder tilskrev partene 20. april s.å. Her heter det:

«Jeg har gått gjennom sakens dokumenter m/bilag.

I den anledning har jeg et par oppklarende spørsmål til partene:

Hovedregelen etter ASA 4313 er at den nye utøveren skal fortsette i de samme lokaler.

Det er opplyst at kommunen har samtykket i at driftshjemmelen kan flyttes til en annen adresse.

Jeg peker på at ASA 4313 pkt. 11 setter strenge vilkår for at driftshjemmelen kan flyttes til en annen lokalisasjon.

Jeg er interessert i å få opplyst om det foreligger skriftlighet rundt dette – bl.a. samtykke fra kommunen.

Videre er det opplyst at A skal ha sendt brev til tidligere pasienter om at han og hans sønn nå var knyttet til M i O. Dette brev er ikke fremlagt – hvoretter jeg nå også anmoder om dette.

Jeg anmoder om at partene etterkommer min anmodning samt kommer med supplerende bemerkninger i sakens anledning før den opptas til avgjørelse.

Jeg minner om at begge parter oversender gjenpart av sin svarmail til den annen part.»

I svar av 21. april 2016 fra A heter det:

«Vedlegger informasjonsbrev sendt fra M til tidligere kontakter av A fysikalske og A kiropraktorklinikk.

Jeg har ikke på noe tidspunkt mottatt noe skriftlig eller muntlig fra kommunen vedrørende flytting av praksis.

Jeg mottok heller ikke noe skriftlig eller muntlig fra kommunen om at de hadde startet prosessen med intervju av kandidater til å overta driftshjemmelen før det dukket opp kandidater som ønsket å se lokalene og slå av en prat. Disse kunne fortelle at kommunen var i en intervju prosess fordi valget av kandidat ville ha stor betydning for det fortsatte tverrfaglige samarbeidet ved klinikken. Vi ble sjokkert når vi fant ut at valgt fysioterapeut ikke hadde planer om å etablere seg i samme lokaler, men skulle søke om å flytte hjemmelen til annen lokalisasjon. Jeg kom ikke med noen innvending ettersom jeg trodde dette var en rett fysioterapeuten hadde».

Sirkulært av 13. januar 2016 som er nevnt i Bs innlegg til nemnden lyder:

«A Fysikalske og A kiropraktorklinikk har fra 1. desember 2015 tilsluttet oss M og flyttet til Strandgaten 10 i O sentrum.

M er et veletablert tverrfaglig helsesenter, men sterkt fokus på kompetanse, kunnskap og resultater, samtidig som forskning står sentralt. Klinikkenes visjon er å gi pasienter et liv i bevegelse gjennom en friskere og mer aktiv hverdag. M har som mål å øke kunnskap både internt og eksternt og mener at økt kunnskap vil øke både klinisk og akademisk kompetanse samt bidra til utvikling. Det er nettopp denne utviklingen vi nå har tatt en aktiv del i.

M har klinikker i Oslo og O sentrum. Vi tilbyr kiropraktikk, akupunktur, osteopati, fysioterapi og massasje. Vi tilbyr også akutt timer utenom arbeidstid og på helligdager. Mange bedrifter tilbyr per i dag helseforsikringer som dekker mange av de overnevnte behandlingsformene. M har derfor inngått samarbeidsavtale med alle forsikringsselskap i Norge, slik at man skal kunne få best mulig behandling for sine plager.

I forbindelse med at vi flytter praksis, har vi gleden av å gi deg en lojalitetsrabatt, da du har vært under behandling hos oss tidligere. Spesialtilbudet inkluderer 50 % rabatt på første oppfølgende behandling på M og tilbudet gjelder ut mars 2016.

M og vi ønsker deg med dette velkommen til vår sentrale og moderne klinikk midt i hjertet av O sentrum, og håper at du vil benytte deg av tilbudet og at du vil få glede av vår tverrfaglige kunnskap i fremtiden.

Skulle det være behov for flere opplysninger eller ønske om timebestillinger det bare å ta kontakt med klinikken på telefon 55 22 10 50 eller gå inn på vår hjemmeside www.M.no. Her kan du svært enkelt booke timer via vår online booking, samt lese mer om klinikken.»

B har oversendt uttalelse av 21. april 2016 fra O kommune, Etat for Helsetjenesten. I uttalelsen fra spesialrådgiver Grete Storhaug Danbolt heter det:

«Oppsummering av saksgang angående flytting av driftstilskudd fra enmannspraksis v/A Fysikalske institutt.

Da A gikk av for aldersgrensen for driftstilskudd ved fylte 70 år, ble tilskuddet utlyst, og i intervjuene ble det fra flere spurt om det kunne være mulig å flytte tilskuddet til en gruppepraksis i samme bydel, Åsane, da eksisterende lokaler er ganske små og tidels utdatert, noe som ble bekreftet at kunne være mulig, så sant A var orientert om at slik ville skje.

A selv hadde uttalt at den nye var velkommen til å være i de eksisterende lokalene, men det var ikke veldig viktig for ham. Han drev sammen med sin sønn, som er kiropraktor. De hadde tidligere søkt om å få flyttet praksisen til en annen bydel, Laksevåg, da det skulle startes opp et helsehus i bydelen, og det ønsket de å være med på. Det ble også nevnt den gang at da kiropraktoren bodde i huset der instituttet ligger i 1. etasje, ønsket han å bruke hele huset selv.

Kiropraktorer har ingen tilskudd eller avtaler med O kommune, som denne ses på, fra kommunens side, som saken uvedkommende, og A Fysikalske Institutt er å betrakte som en enmannspraksis.

Ønsket om flytting til Laksevåg ble behandlet i SAU (samarbeidsutvalget for avtaleterapeutene), og avslått av geografiske grunner, kapittel 11, ASA 4313.

Da tildelingen av driftstilskuddet var foretatt, sendte den nytildelte en søknad om flytting til en eksisterende gruppepraksis like i nærheten, i forespørselen ble det presisert at A var innforstått med ønske om å flytte.

Forespørselen ble behandlet i SU, og godkjent at hjemmelen flyttes og at A var innforstått med det.»

I brev av 10. mai 2016 fra A heter det:

«Ser at det foreligger et brev fra Grete Storhaug Danbolt datert 21.04.2016. Uttalelsene her minner lite om de uttalelsene som kom under møte som vi hadde med henne for over et år siden. Kanskje det kommer av at det er vanskelig å huske alt et år etter. Det er for eksempel feil at Ronny som er kiropraktor bor i huset hvor vi hadde praksisen. Han har aldri bodd der. Det er en annen sønn som eier huset. Jeg har aldri sagt eller nevnt at det var uviktig for meg om praksisen fortsatte i eksisterende lokaler.

Det er riktig at Ronny ønsket seg mer sentral beliggenhet, og at han var i forhandling med utbygger i Laksevåg senter, men forutsetningen hans var at han kunne få med seg vedkommende fysioterapeut som skulle overta driftstilskuddet. Da kommunen gjorde det klart at det ikke var mulig å flytte driftstilskuddet til en annen bydel gav han opp prosjektet fordi det ble en for stor investering for en person. Tilbudet om å være med og opprette en filial av M i O kom i 12te time, etter at LM B hadde gjort det klart at han hadde planer om å bli der han allerede var etablert.

Dette at Grete Danbolt nå karakteriserer A Fysikalske som en enmannspraksis er også nytt for meg. Det som ble sagt på møte for over et år siden var at instituttet ikke kunne regnes som en enmannspraksis fordi vi drev en tverrfaglig klinikk. Hun nevnte at kommunen pleide å dra inn hjemler som ble drevet som enmannspraksis, men at dette ikke skulle skje her ettersom vi var to. Her skal det fortsatt være drift sa hun. Hun sa også at vi skulle få være med i prosessen når en ny fysioterapeut skulle velges ut. Det fikk vi ikke. Hun sa også at jeg ikke kunne vente å få noe for utstyret p.g.a. at det var gammelt, men at jeg hadde krav på 20 % av gjennomsnittlig inntekt fra tilskudd, refusjon Nav og egenandeler. Det foreligger ikke noe referat fra møtet så derfor er vi nødt til å forholde oss til hukommelsen. Jeg husker at jeg etter dette møtet informerte alle mine pasienter om at det fortsatt skulle vært drift på A fysikalske institutt, men med en ny fysioterapeut. De første brevene fra B viser hva som skjedde senere.

Det er riktig at jeg var informert av B om at han ønsket å ta med seg driftstilskuddet og at han mest sannsynlig kom til å søke kommunen om dette. Senere i brev informerte B at kommunen ikke har noen innvendinger mot hans ønske. Jeg fikk ingen informasjon fra kommunen eller noen mulighet til å ytre min mening om dette. Jeg ble svært skuffet, men trodde at det å flytte var en rett fysioterapeut som skulle overta hadde.

Når det gjelder pasientliste som B skriver så mye om var vi enige i at det var tilstrekkelig at jeg leverte ut visittkort til alle mine pasienter. Vedrørende venteliste har jeg tidligere redegjort for det, men jeg kan gjenta at jeg så det ikke som hensiktsmessig å ha pasienter på venteliste i lange tider, men henviste de til å prøve en fysioterapeut som kunne ta de inn raskere.

Når det gjelder brevet som M sendte ut til pasienter som Ronny og jeg tidligere har hatt var det et brev for å opplyse om den ny-etablerte M og hva klinikken har å tilby. Det fulgte et tilbud på halv pris på første oppfølgende behandling. Brevet ble sendt ut 13.01.16 ca 2 ½ måned etter jeg hadde overført mine pasienter til B. Jeg har personlig ikke hatt noe med utforming eller utsendelse av brevet. Brevet var forfattet av ledelsen i M og sendt ut av klinikkssjef i O. Jeg står oppført som fysioterapeut og akupunktør og Ronny som kiropraktor. M har ikke noe ønske om eller mulighet til å konkurrere med fysioterapeuter med driftsavtale.

Det er en helt annen målgruppe M henvender seg til. De fleste av mine tidligere pasienter er også eller hadde vært pasienter hos Ronny. Jeg driver også med akupunktur noe pasientene har benyttet seg av fra tid til annen. I tillegg driver M i en annen bydel og er derfor ikke noen direkte konkurrent til B. Jeg kan ikke se at dette brevet på noen måte skal ha redusert fordelene B har hatt av å få tilgang på mine tidligere pasienter.

Jeg vil bare påpeke at der er B selv som har ønsket å flytte driftstilskuddet og derfor muligvis ikke får fullt ut utbytte av den opparbeidede pasienttilgangen. Overføringen av pasienter fra A fysikalske til B skjedde etter avtale ved at det ble delt ut visittkort til mine pasienter hvorpå de ble oppfordret til å ringe å bestille time hos B. Tidligere pasienter med henvisning som har ringt til meg i etterkant har også blitt henvist til B»

I brev av 23. mai 2016 fra B heter det:

«Tilsvar tvistenemndsak 1/2016

Jeg ser at A kommer med en del uttalelser som Grete Danbolt (etat for helsetjenester i kommunen) angivelig skal ha kommet med. Dette gjelder flere punkter som for eksempel:

- Kommunen karakteriserer ikke A fysikalske som en enmannspraksis
- Hun garanterer videre drift ved A fysikalske
- A skulle få være med i prosessen med å plukke ut ny fysioterapeut

Jeg tviler sterkt på at disse utspillene har kommet fra kommunen sin representant, da de til dels er helt utenfor vanlig praksis (være med på tildeling driftsavtale), dels ikke samsvarer med de skriftlige uttalelsene fra Danbolt. Hvis A likevel mener det er hold i disse uttalelsene, bør ha skaffe skriftlig belegg for det.

Når det gjelder flyttingen av praksisen til hans sønn (Ronny), vet jeg ikke hvor mye vi skal kommentere det, siden han ikke er part i saken. Jeg velger likevel å kommentere dette. Ronny har helt sikkert som kiropraktor hatt nytte av å være samlokalisert med en fysioterapeut med driftsavtale (jmfør A sin uttalelse om at de fleste av hans pasienter også var pasienter hos Ronny). Jeg vil likevel påpeke at Ronny A ikke er autorisert for å utføre fysikalsk behandling på henvisning fra lege. Så i den grad det er blitt praktisert, måtte den praksisen uansett ha opphørt med ny fysioterapeut.

Når det gjelder det brevet som ble sendt fra M, så har det etter min mening ingen ting å bety at de ikke er direkte konkurrent til min drift. Dette handler om prinsippet at du ikke kan kreve betaling for en pasientliste, og i neste åndedrag prøve å få de samme pasientene over i din nye praksis.

Faktum er at den pasienttilgangen jeg nå opplever henger sammen med at jeg innehar full refusjonsrett og at jeg er tilknyttet et veletablert institutt. Den har i svært liten grad noe å gjøre med det faktum at jeg tok over driftsavtalen etter A.

Jeg synes i utgangspunktet det er flott at A ønsker å hjelpe sin sønn med å etablere en ny praksis i mer sentrale strøk i O. Jeg klarer likevel ikke å se at det er mitt ansvar å stille med startkapital til denne nysatsingen.»

II

Nemndsleders bemerkninger

Saken gjelder spørsmål om Bs forpliktelse til å betale goodwill til A etter at B med virkning fra 1. november 2015 fikk tildelt driftstilskudd etter at A med virkning fra denne dato fylte 70 år. Driftstilskuddet ble lokalisert til As praksis i Y 23 i O.

Det er ikke fremsatt noe krav om godtgjørelse for inventar og utstyr, da A senere flyttet fra lokalene.

De opplysninger som er fremskaffet etter anmodning fra nemndsleder vedrørende flytting av lokalisasjon viser at O kommune har bygd på Bs opplysning om at A var inneforstått med at B fikk samtykke til endring av lokalisasjon. Dette er for øvrig bestridt av A i dennes mailsvar av 21. april 2016.

Det kan synes som om kommunen i tilknytning til samtykket til endring av lokalisasjon ikke har foretatt undersøkelse (eller forespørsel til A) om riktigheten av Bs opplysning på dette punkt i forbindelse med dennes søknad om endring (flytting) av lokalisasjon.

ASA 4313 for perioden 2013 – 2015 pkt. 11 regulerer spørsmålet om lokalisering og flytting. ASA 4313 fastslår at ved ledighet i tidligere opprettet avtalehjemmel skal denne utlyses ved samme institutt, med mindre kommunen fastsetter en annen lokalisering.

Det fremgår av O kommunes brev av 21. april 2016 at det ikke var truffet vedtak om endring da B fikk tildelt sitt driftstilskudd med virkning fra 1. november 2015.

Praksis skal drives i egnede lokaler og med tilstrekkelig utstyr. Dersom kommunen finner lokalene uegnet skal kommunen begrunne hva som gjør lokalene uegnet. En tidligere søknad fra A om endring var avslått av geografiske grunner – og ikke av manglende egnethet.

Det fremgår av kommentarene til ASA 4313 ved ledighet skal praksisen i utgangspunktet videreføres fra eksisterende lokaler, selv om disse lokalene ikke er ideelle og selv om søker til den ledige hjemmelen ønsker å drive fra andre lokaler.

KS har i kommentarene sterkt frarådet at kommunen i forbindelse med utlysning/rekruttering åpner for en annen lokalisering.

Slik denne saken ligger an, er det ikke foranledning til å vurdere nærmere spørsmål om den saksbehandling som har skjedd i kommunen har svekket fratredende fysioterapeuts rettigheter ved overdragelse etter ASA 4313 pkt. 7, og eventuelt pådradd kommunen erstatningsansvar.

Etter en samlet vurdering av saksforholdet – herunder at kommunen har akseptert flytting, at A umiddelbart etter vedtaket om driftstilskudd ikke har stilt pasientlister til disposisjon samt hans sirkulære til tidligere pasienter, hvilket må betegnes som illojalt og således reduserende for verdien av hans praksis for tiltredende fysioterapeut – er nemndsledere kommet til at det i forliggende sak ikke er grunnlag for noen goodwill. B kan i denne situasjonen ikke sies å ha fått noen «drahjelp».

Etter dette blir B å frifinne.

Ad saksomkostninger.

Hovedregelen i voldgiftsloven § 40 annet ledd er at den part som taper saken skal bære sakens omkostninger. Det er i forarbeidene til loven uttalt at man ved avgjørelsen av saksomkostningsspørsmålet må se hen til de prinsipper som tvistelovens kap. 20 fasetter.

Disse vil gjelde som retningslinjer ved fastsettelse av saksomkostninger i voldgiftssaker, se Ot.prp. nr. 27 (2003 – 2004) s. 109.

Den foreliggende sak har imidlertid reist helt spesielle spørsmål som tidligere ikke er behandlet i nemndens praksis.

Nemndsleder er etter omstendighetene blitt stående ved at hver av partene dekker hver sin halvpart av nemndsleders honorar.

Etter voldgiftsloven § 39 forfaller nemndslederens honorar 1 - en – måned etter at avgjørelsen er falt.

Honoraret settes til samlet kr 20 000, - tjuetusen - . Partene er etter loven solidarisk ansvarlig for betalingen. Partene skal betale arbeidsgiveravgift på godtgjørelsen og foreta skattetrekk. Etter praksis skal dette foretas av NFF. Det vil bli gitt underretning til NFF om skattetrekk og kontonummer for betaling.

Slutning:

- 1.** B frifinnes
- 2.** B og A tilpliktes hver å betale nemndsleders honorar med kr 10 000, - titusen -, samlet kr 20 000. – tjuetusen -.
Oppfyllelsesfristen er 1 – en – måned fra forkynnelse av nemndsavgjørelsen. B og A er solidarisk forpliktet etter pkt. 2

Stein Husby